

Tanıtım

Tema: Geçmişin İnşa Sürecinde Tarih

Konu: Tarih'in Doğası

Temanın Amacı: Tarih'in doğasını öğrenerek gerekli bilgi ve becerileri edinmek

Anahtar Kavramlar: Tarih, Tarihçi, Objektiflik (Nesnellik), Belge (Kaynak), Tarihsel Bilgi, Arşiv, Bilim

Tarih'in Doğası

Tarih Nedir?

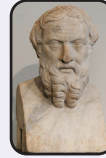

- Bugüne kadar tarihin bilimsel temellendirilmesinin nasıl yapılabileceği hususunda yüzlerce yazı yazılmış; tarihin bilim olup olmadığı da pek çok yazıda ve bilimsel toplantıda tartışılmıştır.
- Farklı tasnif ve değerlendirmeler yapılsa da artık tarihin, sosyal bilimlerde önemli bir yere sahip olduğu yaygın olarak kabul görmektedir.
- İnsan topluluklarının geçmişteki her türlü ilişkilerini yer ve zaman göstererek, sebep sonuç içinde kaynaklara dayalı olarak doğru ve objektif bir şekilde inceleyip araştıran bilime tarih denir.
- Sosyal bilimlerde ele alınan tarih; geçmişte olan olaylar veya bunlar hakkındaki belgelerin verileridir.
- Belgelere dayandırılmayan veya geçerli sayılabilecek kaynaklarla desteklenemeyen geçmiş; tarih biliminin konusu olarak algılanamaz.

- Tarih'in tanımı zaman içerisinde bilim adamları ve düşünürler tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır.

Bunlardan bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

“

İnsanların ve insan topluluklarının başından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.

Herodotos

”

“

Tarih , gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır.

İbn Haldun

”

“

“

Tarih hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır. Belge yoksa tarihte yoktur.

Leopold Von Ranke

”

“

Zamanın içinde insanların ilmidir.

Marc Bloch

“

Tarih geçmiş ve bugünün incelenmesidir.

Lucien Febvre

“

Olayların gelişmesi, hatta madde ve eşyanın geçmişi ve bugünkü durumundan bahseden her yazı ve her hikaye tarihtir.

Zeki Velidi Togan

“

Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.

Halil İnalcık

Tarihin Doğası- Tarih Bir Bilim midir?

- Tarihin asli unsuru insandır. İnsan, tarihin hem kaynağı hem de hedefidir. İnsanların siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik ve benzeri faaliyetleri tarihin konusu içerisine girer.
- Tarihin bir bilim dalı olmasını sağlayan şey, onun geçmişi incelerken bilgi ve belgeye dayanması; neden ve sonuç ilişkisi gözetmesidir. Bir başka ifadeyle tarihe bilim sıfatı kazandıran yönü, onun kaynaklar üzerinden gözlem yaparak, sebep-sonuç ilişkisi kurulabilme özelliğidir.
- Kimilerine göre yasaları konulmamış ve yaşanmış, bitmiş, tekrarlanması mümkün olmayan, denenemeyen olayları incelemek bilim değildir. Ancak, tarihte tarihi kaynaklar yoluyla olayları bizzat gözlemleyenlerin verdiği bilgiler, belgeler ve bunlar yoksa kalıntılar üzerinden adeta “tekrarlanabilen gözlemler” ortaya konulabilmesi tarihe de bilim sıfatı kazandırmaktadır.

- Tarih ve geçmiş sözcükleri genellikle aynı anlamda ve aynı içeriğe sahip iki kavrammış gibi kullanılmaktadır. Fakat bu iki kelime arasında önemli bir fark vardır. Geçmiş hali hazırda olan ve biten her şeyi kapsamaktadır. Tarih ise geçmişi araştırır, inceler ve veriler ışığında entelektüel bir tartışma yapar.
- Tarihi olayların tekrar yaşanması söz konusu değildir. Bu nedenle dinamik bir yapıya sahiptir.
- Coğrafya, tarihin iç içe olduğu bir bilimdir. İnsan bir coğrafyada tabiatın bir parçası olarak yaşamını devam ettirmektedir. Coğrafi farklılıkların insan ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalması nüfus hareketliliklerine, savaşlara, ticaretin artmasına vb. durumların yaşanmasına neden olmuştur.

Örnek 1

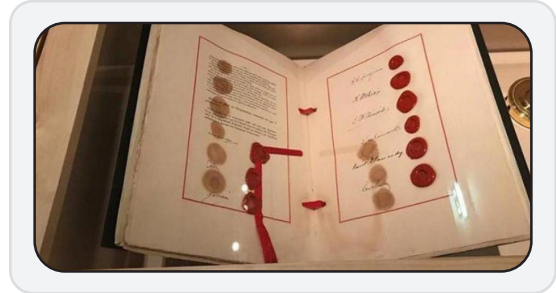
Doğa bilimlerinin kesin olarak kanunları olmasına rağmen tarih biliminin böyle bir özelliği yoktur. Çünkü tarihi olaylar geçmişte yaşanmış ve bitmiştir.

Paragrafta verilen bilgilerin tarih biliminin hangi özelliğine vurgu yaptığı söylenebilir?

- Yazılı kaynaklara daha çok güvenilmesine
- Deney ve gözlemin olmamasına
- Yardımcı bilim dallarından faydalanılmasına
- Dinamik bir yapıya sahip olmasına
- Olayların neden sonuç ilişkisine bağlı olmasına

Paragrafta verilen bilgilerde tarih biliminin kesin kanunlarının olmamasına vurgu yapılmıştır. Deney ve gözlem tarih biliminde yoktur. Cevap: B

Tarihçi, Tarihsel Olay ve Olgu

Lozan Antlaşması Görseli - Fransa

- Tarihçi tarih biliminin yöntem ve usullerini bilen, buna uygun olarak çalışmalarını yürüten gerekli değerlendirmelerini yaptıktan sonra elde ettiği bilgileri topluma düzenli ve kanıtlanabilir bir bilgi olarak topluma sunan kişidir.

- Tarih bilimini belgeye istinat ettirmek zorunlu olduğu için, tarihçinin ilk görevi üzerinde çalışmak istediği mesele ile ilgili belgeler aramaktır.
- Geçmişte olup bitmiş yüz milyonlarca olay arasından tarihsel olanları yani güvenilirliği kesin belgelere dayalı olanları bulup çıkarmak, bunları yazıya dökmek tarihçilerin görevidir.
- Tarihçinin amacı geçmişini yargılamak ya da çağdaşlarını eğitmek değildir.
- Tarihçi gerçekte geçmişte ne olduysa onu bulup ortaya çıkarır.
- Bir tarihçi toplumsal koşullardan sıyrılarak tarihe tarafsız bakabilmelidir.
- Tarihçi elindeki belgeleri tarihsel kanıta dönüştürdüğünde de işi bitmemekte, o kanıtları da anlamlandırmaya, yani eylemleri ya da eylemlerin neden olduğu olayları anlamaya, anlamlandırmaya çalışmaktadır. Bunları anlamaya çalışırken, aslında bir edebiyat metninde her zaman oluşan boşlukları okurun doldurduğu gibi, tarihçinin de olaylara ilişkin boşlukları (belge eksikliğini) doldurması gerekir. Tarihçinin burada yaptığını, bir yap-bozun parçalarını doğru bir biçimde yerli yerine oturtmaya çabalayan birine benzetebiliriz.
- Tarihi olaylar gerçekleştiği dönemin şartlarından izler taşır. Bu nedenle tarihçiler araştırdıkları olayların meydana geldiği dönemin şartlarını dikkate almak zorundadır.

Not

Tarihî olayların günümüz değer yargıları ve bakış açıları ile yorumlanması sonucu düşülen hataya **anakronizm** denir. Başka bir deyişle anakronizm geçmişini bugünün algısıyla yorumlamaktır. Örneğin günümüz hukuk ve ahlak anlayışına göre kabul edilemez bir durum olan kölelik, geçmişte birçok toplumda yaygın bir uygulamadır.

- Tarihte tek tek meydana gelen değişimlere olay; tarihi olgu ise aynı türdeki olayları bir bütün olarak anlatmak için kullanılan ve süreklilik gösteren durumlara denir. Her iki kavram arasında temel farklar şu şekildedir:

OLAY	OLGU
Kısa sürelidir.	Uzun sürelidir.
Somuttur.	Soyuttur.
Yer ve zaman nettir.	Yer ve zaman net değildir.
Tekrarlanmaz.	Tekrarlanabilir.
Özgündür.	Geneldir.
Başlangıç ve bitiş tarihi kesindir.	Başlangıç ve bitiş tarihi kesin değildir.

- **Olay** – Malazgirt savaşı
- **Olay** – Talas Savaşı
- **Olay** – İstanbul'un Fethi
- **Olgu** – Anadolu'nun Türkleşmesi
- **Olgu** – Türklerin Müslüman olması
- **Olgu** – İstanbul'un Türk şehri olması

Etkinlik 1

Aşağıda size verilen durumların olay yada olgu olduğunun tespitini yaparak karşılıklarını yazınız.

Türkiye'nin çağdaşlaşması	OLGU
Kavimler göçü	OLAY
Avrupa'da bilimsel düşüncenin yaygınlaştırılması	OLGU
İslam kültürünün batıyı medenileştirmesi	OLGU
Cumhuriyetin ilanı	OLAY

Tarihte Süreklilik ve Değişim

- Tarih, geçmiş, bugün ve gelecek arasında irtibatı sağlayan dinamik bir süreç ve insan fiillerinin toplamıdır.
- Tarihte gerçekleşen olaylar neden – sonuç ilişkisi içerisinde yaşandığından olayların sonucu başka bir olayın nedeni olarak karşımıza çıkabilir. Çünkü tarihsel olaylar süreklilik gösterir. Örneğin "Büyük Selçuklu Devleti Sultan Alp Arslan'ın 1071 yılında Bizans ordusunu mağlup etmesi ve Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması ile sonuçlanan Malazgirt Savaşı, kendinden sonra yüzyıllarca sonra bile yaşanan olayların (Haçlı Seferleri, Şark Sorunu vb.) nedeni olarak karşılaşılan bir durumdur.
- Tarih, her zaman kesin bilgilerden oluşmaz. Yapılan çalışmalar, araştırmalar sonucu ortaya çıkan bilgi, belge ve bulgular var olan bilgiyi destekleyebileceği gibi bazen de değiştirebilir. Örneğin Çorum – Alacahöyük'te bulunan MÖ 2500 yıllarına ait bir kılıç dünyanın en eski kılıcı olarak kabul edilirken, Malatya- Arslantepe bölgesinde yapılan kazılarda MÖ 3300'lü yıllara ait işlemeli kılıcın bulunması önceki bilginin geçerliliğini yitirmesine neden oldu.

Çorum – Alacahöyük'te Bulunan Kılıç

Malatya- Arslantepe'de Bulunan Kılıç

Örnek 2

Tarihteki olaylar kendinden önceki bir olayın sonucu olabileceği gibi kendinden sonraki başka bir olayında nedeni olabilir.

Bu durum tarihi olayların,

- I. yazılı kaynaklara dayanması,
- II. süreklilik göstermesi,
- III. kesin bilgilerden oluşması

özelliklerinden hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Tarihi olayların arasında bir neden sonuç ilişkisi vardır. Bu bağlamda tarihi olaylar süreklilik özelliğine sahiptir. Cevap: B

Etkinlik 2

BİR TARİHÇİ GÖNLÜNDEN GEÇENİ DEĞİL,
OLMUŞ VE OLANI, TARAFSIZ TESPİTE
ÇALIŞMAK ZORUNDADIR.

Halil İnalçık'ın yukarıdaki sözünden hareketle tarihin tanımını size göre nasıl olmalıdır? Düşüncelerinizi aşağıda boş bırakılan yere yazarak sınıfta paylaşınız.

Bir tarihçi, kişisel görüşlerini veya duygularını bir kenara bırakmalı ve sadece gerçeklere dayalı, kanıtlanabilir olayları incelemelidir. Tarih yazımı, geçmişte yaşanan olayları doğru bir şekilde anlamak ve aktarmak için yapılır. Bu nedenle, tarihçilerin kendi istek ve arzularını değil, sadece olmuş ve olanı tarafsız bir şekilde tespit etmeleri önemlidir.

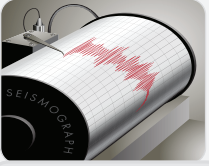

Etkinlik 3

GÖRÜŞLER	ANAHTAR KAVRAMLAR
Tarih hakikatte meydana gelmiş olaylarla ilgilidir. Gerçeğin ne olduğu belgelerde saklıdır. Belge yoksa tarihte yoktur. Leopold Von Ranke	KANIT - BELGE
Zamanın içinde insanların ilmidir. Marc Bloch	ZAMAN
Tarih insanın kendisini bilmesine yarar. Collingwood	İNSAN
Tarih geçmiş ve bugünün incelenmesidir. Lucien Febvre	ZAMAN
Tarihçi olmak için devamlı kıyıda durmak gerekir. George Mosse	Objektiflik
Başka varlıklar ister olsun ister olmasın, ay ve gün ister dönsün ister dönmesin, ister uyanık isterse uykuda olalım, zaman durmadan yoluna devam eder. Isaac Newton	ZAMAN
3000 yıllık geçmişinin hesabını yapamayan insan, gününbirlik yaşayan insandır. Goethe	İNSAN

Etkinlik 4

Aşağıda verilen görsellerden hangilerinin tarih biliminin konuları arasında olduklarını işaretleyiniz. İşaretlemediğinizin neden tarihin konusu olmadığını boş bırakılan yere yazınız.

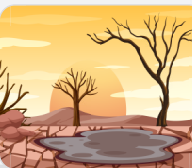
Deprem

İstanbul'un Fethi

Tarım Faaliyetleri

Kuraklık

Uzay

Göç

İstanbul'un Fethi , Tarım Faaliyetleri ve göç tarihin konuları arasında yer almaz. Diğer durumlar tarihin konuları arasında yer almaz.

Etkinlik 5

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız.

Tanzimat Fermanı, 3 Kasım 1839 yılında ilan edilmiştir. Dönemin padişahı olan Sultan Abdülmejid fermanı imzalamış, Hariciye nazırı Koca Mustafa Reşit Paşa ise Topkapı Sarayı'nın, Gülhane parkında fermanı ilan etmiştir. Tanzimat fermanı okunduğu esnada Gülhane parkında yerli halk dışında Avrupa devlet adamlarından birçok kişi bulunmuştur. Osmanlı

tarihinin ilk demokratik anayasal süreci niteliğinde olduğu için Tanzimat fermanı çok büyük ilgi görmüştür. Tanzimat fermanının iki farklı ismi daha bulunmaktadır. Gülhane parkında okunması sebebiyle Gülhane Hatt-ı Şerif-i (Padişah yazısı) ve Tanzimat-ı Hayriye (Hayırlı düzenlemeler) isimleri verilmiştir. Tanzimat kelimesi "düzenleme" anlamına gelmektedir. Fermanın amacı Osmanlı Devleti'ni vatandaşlık hakları bakımından ileri noktalara taşımaktır. Tanzimat fermanı, Osmanlı Devleti'nin birçok alanda Avrupa devletlerinin tepkisini çekmeye başladığı bir dönemde vuku bulmuştur. Hatta Osmanlı devleti bu dönemde Avrupa devletleri arasında "hasta adam" olarak nitelendirilmiştir. Bu durum Osmanlı hükümetini fazlasıyla rahatsız etmiş ve çözüm arayışlarına yönlendirmiştir. Ferman, Fransız Devrimi'nin "İnsan ve Vatandaş Hakları Bildirgesi" örnek alınarak hazırlanmıştır. Osmanlı devletinde ilk defa vatandaşlık hakları bu fermanla belirtilmiştir. Tanzimat fermanının bir diğer özelliği ise halkın değil padişahın iradesiyle hazırlanıp ilan edilmesidir.

Tanzimat Fermanı hangi devlete aittir?

Osmanlı Devleti

Tanzimat Fermanı hangi padişah döneminde ilan edilmiştir?

Sultan Abdülmejid

Tanzimat Fermanı'nın içeriği hangi devletten örnek alınarak oluşturulmuştur?

Fransa

Size göre bu metnin anahtar kavramları nelerdir?

Tanzimat Fermanı, Sultan Abdülmejid, Vatandaşlık hakları

Etkinlik 6

Aşağıdaki metinleri okuyarak soruları cevaplayınız.

“

1. Metin

"Bir zamanlar, iki hükümdar hâkimiyet için karşı karşıya gelmiş. Mücadelede hükümdarlardan biri yenik düşmüş. Yenik düşen hükümdarın toprakları parçalanmış ve ülkesindeki birlik bozulmuş. Bundan sonra yenik hükümdarın topraklarında yıllar süren karışıklıklar başlamış."

”

Olay ne zaman gerçekleşmiştir?

Belirli değildir

Hangi hükümdarlar karşı karşıya gelmiştir?

Belirli değildir

Olay nerede gerçekleşmiştir?

Belirli değildir

“

2. Metin

1402'de Osmanlı Devleti hükümdarı Yıldırım Bayezid ile Timur Devleti Hükümdarı Timur, Anadolu ve Cihan hâkimiyeti için Ankara Ovası'nda mücadele etmiştir. Yıldırım Bayezid'in yenilmesiyle ülkesindeki birlik bozulmuş, bundan sonra topraklarında yıllar süren karışıklıklar başlamış.

”

Olay ne zaman gerçekleşmiştir?

1402

Hangi hükümdarlar karşı karşıya gelmiştir?

Yıldırım Bayezid - Timur

Olay nerede gerçekleşmiştir?

Ankara Ovası

Her iki metin arasındaki en büyük fark sizce nedir? Neden?

Tarih, masaldan ayıran ve bilimsel bir disiplin niteliği kandıran en büyük özelliği tanımı içerisinde ifade ettiğimiz anahtar kavramlardır. Tarih bu esaslardan ayrıldığı zaman, bir disiplin olmaktan da uzaklaşır. Belgelere, kanıtlara ve tanıklara dayandırılan olaylar tarih biliminin hareket noktasıdır. Bu nedenle birinci metinde verilen olay anlatımı tarih bilimi konularına ve disiplinine uymamaktadır.

Etkinlik 7

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

“

İnsanlık tarihi, değişenle değişmeyen öğenin iç içe girdiği bir halitadan(karışım), birbiriyle zıtlık içeren bir birlikten ibaretmiş gibi gözüküyor. Ünlü İngiliz tarihçisi E. H. Carr' a 'Güneşin altında yeni olan hiçbir şey yoktur', anlayışı ile 'Her şey değişmektedir', anlayışı arasında bir seçim yapmanız gerekseydi, hangisine karar verirdiniz, diye sorulduğunda; "Her ikisine de. Geçmiş, bu güne gelindiğinde birdenbire ve tümüyle yitip gitmemektedir. Fransızların "Le mort saisit le vif/Ölü diriye tutar", sözü ve bu bağlamda Fransız miras hukukunun ilkesi, "Ölenin hakları yaşayanlara kalır", sözü geçmişin zaman zaman günümüzü nasıl etkilediğine işaret etmektedir. Öte yandan geçmişin dış biçimleriyle değişmeden kaldığı durumlarda bile, içeriği -kimi kez fark edilmese de- sürekli olarak değişime uğrar. Dolayısıyla o, tarih; süreklilik ve değişim ilkelerinin karşılıklı etkileşimlerinin ürünüdür," demektedir

”

1. Yukarıda verilen metnin başlığı sizce ne olmalıdır? Neden?

"Tarihte Süreklilik Ve Değişim" başlığı kullanılabilir. Geçmişte günün koşulları ile zamanın getirdiği şartların incelenmesi ve bu iki alandan elde edilen veriler ışığında günümüzün nasıl etkilendiğinin tespiti ile her alanda gelişme yaşanabilir.

2. "Ölenin hakları yaşayanlara kalır" sözünden ne anlıyorsunuz? Açıklayınız.

"Ölenin hakları yaşayanlara kalır" sözü, bir kişinin yaşamını yitirmesiyle birlikte onun geride bıraktığı hak ve mirasların, hayatta kalanlara geçtiğini ifade eder. Bu, hem maddi hem de manevî anlamda değerlendirilebilir. Ölen kişinin bıraktığı değerlerin, onların veya sorumlulukların, hayatta kalanlar tarafından sahiplenilmesi gerektiğini vurgular.

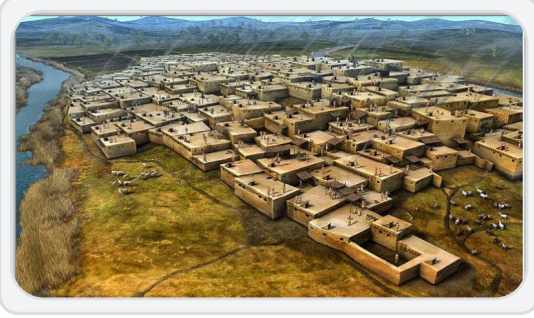
Cümleler doğrudur sen doğru isen.
Doğruluk bulunmaz sen eğri isen.
Yunus Emre

Örnek Cevap Anahtarı

1.B 2.B

1.

Bu görsel incelendiğinde tarih biliminin kapsamı içerisine giren konular arasında öncelikle aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Göçler
- B) Mimari eserler
- C) Ekonomik faaliyetler
- D) Yazılı eserler
- E) Antlaşmalar

2. Tarih, geçmişte yaşamış insan topluluklarının her türlü faaliyetlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini, neden ve sonuç ilişkisi içerisinde, yer ve zaman göstererek, objektif bir biçimde inceleyen bir bilim dalıdır.

Yukarıda verilen tarihin tanımında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Geçmiş dönemleri incelediğine
- B) Tarafsızlığa önem verdiğine
- C) İnsan merkezli olduğuna
- D) Olayların günümüz şartlarına göre değerlendirildiğine
- E) Olayların birbirleriyle olan ilişkilerinin göz önünde bulundurulduğuna

3. Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılması üzerine İtilaf Devletleri ile Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

Buna göre verilen olayda tarihin,

- I. neden - sonuç ilişkisi,
- II. belge,
- III. zaman

unsurlarından hangilerine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. "Tarih, insanın yeryüzünde görüldüğü andan itibaren yaptığı ya da düşündüğü her bir izi, artakalan her şeyi içerir."

John Henry Robinson

Bu sözden hareketle tarih bilimi ile ilgili söylenebilecek en kapsamlı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kaynaklardan yararlanır.
- B) Tarihin konusu insandır.
- C) Genellemeler yapar.
- D) Neden-sonuç ilişkisi kurar.
- E) Geleceğe ışık tutar.

5. Hayat içerisinde tek tek meydana gelen değişmelere olay denir. Olgu ise aynı türdeki olayları bir bütün olarak anlatmak için kullanılan bir kavramdır.

Buna göre olguyu olaydan ayıran özellikler arasında,

- I. soyut ve genel olması,
- II. yer ve zaman belirtilmemesi,
- III. geçmişi konu edinmesi

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. İngiliz tarihçi Collingwood; "Geçmiş, bir anlamda bugün, hâlâ yaşayan bir zaman dilimidir. Geçmişte yaşanan olayların etkisi uzun süre devam edebilir. Bu yüzden günümüzdeki olayların açıklanmasında geçmiş, önemli bir yere sahiptir." demiştir.

Bu sözden hareketle,

- I. Tarihin bilinmesi kişilere önemli katkılar sağlar.
- II. Geçmişte yaşanan olayların etkisi uzun süre devam edebilir.
- III. Tarihin öğrenilmesi geçmişte yapılan hataların yapılmasını engeller.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Olaylar belli bir süre içerisinde meydana gelir, olgu ise zamana yayılan bir süreçtir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi olaya örnek olarak gösterilemez?

- A) Talas Savaşı
B) İstanbul'un fethedilmesi
C) Fransız İhtilali
D) Anadolu'nun Türkleşmesi
E) Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması

8. Tarihî olaylar belirli bir coğrafyada gerçekleşir ve bu coğrafyaların olayın oluşumu ve gelişiminde etkisi vardır.

Buna göre,

- I. insanların yaşadıkları yerin tarihsel olayların seyrinde etkili olduğu,
- II. aynı yerde yaşanan olayların sürekli aynı sonuçları verdiği,
- III. insan - mekan etkileşiminin önemli olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Dar bir konu alanının olması
B) Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurması
C) Kanıta dayalı özelliğinin olması
D) Kendine has yöntemlerinin olması
E) Olayların zamanını tespit etmesi

10. "İyi bir tarihçi olmanın yolu öznellikten uzak durarak, nesnel olmaktan geçer."

Bu ifade ile tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Objektif tarih anlayışına
B) Neden - sonuç ilişkisine
C) Olayın geçtiği mekanın belirtilmesine
D) İnsan faaliyetlerine
E) Olayın zamanının ifade edilmesine

11. I. Saltanatın kaldırılması
II. Orta Asya Türk göçleri
III. Büyük Taarruz

Tarihin kapsamı içerisinde yer alan yukarıdaki konuların ilgili olduğu alanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) Kültürel - Siyasi - Dinî
B) Askerî - Ekonomik - Sosyal
C) Siyasî - Sosyal - Askerî
D) Dinî - Siyasi - Kültürel
E) Askerî - Ekonomik - Siyasi

Cevap Anahtarı

1.B 2.D 3.C 4.B 5.D 6.E 7.D 8.D 9.A 10.A 11.C